

1. Bu testte sırasıyla Tarih-2 (1-11), Coğrafya-2 (12-22), Felsefe Grubu (23-34), Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi (35-40), Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olmayan veya farklı müfredat ile alanlar için Felsefe Grubu (41-46) alanlarına ait toplam 46 soru vardır.
2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Sosyal Bilimler-2 Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. Tarihî kaynaklar, birinci ve ikinci el olarak ayrılmasının yanı sıra yazılı ve sözlü kaynaklar olarak da sınıflandırılmaktadır.

Buna göre tarihî bir olayın aydınlatılmasında yararlanılan

- I. mitler,
- II. destanlar,
- III. kil tabletler

gibi ürünlerden hangileri sözlü kaynaklar arasında yer almaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) II ve III E) I, II ve III

2. Orta Asya'da hakanın çadırında boy beyleri ve hakanın eşinin de bulunduğu bir mecliste, Gök Tengri'nin hakana siyasi ve iktisadi güç bağışladığı anlayışı dile getirilerek devlet ve toplum hayatıyla ilgili konular görüşülmüştür. Hakan, bir sonraki toplantının halkın da katılacağı ve yiyip içeceği bir şölen şeklinde yapılmasına karar vermiştir.

Bu parçada İslamiyet öncesi Türklerin devlet yönetimi ve toplumsal yaşayışıyla ilgili aşağıdaki kavramlardan hangisinin karşılığı yoktur?

- A) Kurgan B) Kurultay C) Kut
- D) Otağ E) Hatun

3. Oğuz Yabgu Devleti'nde subaşılık görevinde bulunan Selçuk, Oğuz Yabgusu ile sorun yaşaması sonrasında etrafındakilerle birlikte aşağıdaki şehirlerden hangisine gelerek burada İslamiyet'i kabul etmiştir?

- A) Semerkant B) Merv C) Nişabur
- D) Cend E) İsfahan

4. Bir tarihçi "Niğbolu zaferinden sonra Osmanlılar tarafından iyice sıkıştırılmış olan Bizans, her an düşmeye mahkumdu. Ancak zaferden kısa bir zaman sonra yaşanan bir gelişme Bizans'a hiç beklemediği yarım asırlık bir yaşama süresi daha veriyordu." ifadelerini kullanmıştır.

Yapılan bu tespitte Osmanlı Devleti'nde yaşanan aşağıdaki gelişmelerden hangisi kastedilmektedir?

- A) Yıldırım Bayezid'in Timur karşısında yenilgiye uğraması
- B) Cem Sultan'ın Rodos Şövalyeleri'ne sığınması
- C) I. Viyana Kuşatması'nda ordunun başarısız olması
- D) I. Murat'ın savaş meydanında şehit edilmesi
- E) Anadolu'da Celâli İsyanları'nın çıkmasıyla karışıklık yaşanması

5. XVIII. yüzyılda İngiltere'de başlayan ve daha sonra diğer Avrupa ülkelerine yayılan Sanayi Devrimi'nin sonuçları arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Pazar rekabetinin artması
- B) Seri üretime geçilmesi
- C) İşçi sınıfının ortaya çıkması
- D) Ulus devletlerin zayıflaması
- E) Fabrikaların çoğalması

6. Filistin'i işgal eden Napolyon'u Akkâ'da mağlup ederek önemli bir başarı elde eden Nizam-ı Cedid ordusu aşağıdaki Osmanlı padişahlarından hangisi tarafından kurulmuştur?

- A) II. Abdülhamit B) III. Selim C) II. Osman
- D) Abdülaziz E) Abdülmecit

7. **Bulgaristan'ın Birinci Dünya Savaşı'ndan çekilmesi üzerine** "Tamamen yok olmaktansa İstanbul ve Anadolu'da küçük fakat yine de bir devlet olarak kalmak daha iyidir." **düşüncesiyle hareket eden Osmanlı Hükûmeti, elinde kalan toprakları korumak amacıyla aşağıdakilerden hangisini gerçekleştirmiştir?**
- A) Reval Görüşmelerine katılmıştır.
- B) İttihat ve Terakki Cemiyetini kurmuştur.
- C) Sevk ve İskan Kanunu'nu çıkarıp uygulamıştır.
- D) İtilaf Devletleri ile Mondros Mütarekesi'ni imzalamıştır.
- E) Limanlarına sığınan Alman gemilerini donanmasına katmıştır.

8. **Osmanlı Hükûmeti'nin Millî Mücadele aleyhindeki faaliyetlerini önlemek isteyen Heyet-i Temsiliye, Sivas Kongresi sonrasında aşağıdakilerden hangisinin gerçekleşmesi için çaba sarf etmiştir?**
- A) Kâzım Karabekir Paşa'nın XV. Kolordunun Komutanı olması
- B) Mustafa Kemal Paşa'nın resmî görevinden ve askerlikten istifa ederek sine-i millete dönmesi
- C) Osmanlı Sadrazamı Damat Ferit Paşa'nın istifa etmesi
- D) İstanbul'daki Osmanlı Mebusan Meclisinin dağıtılması
- E) Erzurum'daki kongreye vatansever temsilcilerin gönderilmesi

9. **Mustafa Kemal Paşa** "İtiraf etmek lazımdır ki bu yetki büyük bir yetkidir. Meclisin yetkisidir ki bana veriyor. Böyle olmakla beraber, üç ay sonra elbette ya yenilersiniz veya yürürlükten kaldırırsınız." **sözleriyle ifade ettiği yetkiyi, aşağıdaki görevlerden hangisine getirilmesiyle almıştır?**

- A) Ataşemiliterliğe
- B) Başkomutanlığa
- C) Dokuzuncu Ordu Müfettişliğine
- D) Heyet-i Temsiliye Başkanlığına
- E) Yıldırım Orduları Grup Komutanlığına

10. 17 Şubat - 4 Mart 1923 tarihleri arasında İzmir'de düzenlenen Türkiye İktisat Kongresi'nde yapılan bazı öneriler ve alınan kararlar aşağıda verilmiştir:
- Demir yolları inşasının hükûmetçe bir programa bağlanması
 - Koruyucu gümrük tarifelerinin kabulü ve bu konudaki dış müdahalelerin reddedilmesi
 - Günlük çalışma süresinin azami sekiz saatle sınırlandırılması
 - Ham maddesi yurt içinden temin edilebilen sanayi tesislerinin kurulmasına ağırlık verilmesi
 - Türk limanlarına kabotaj hakkının tanınması

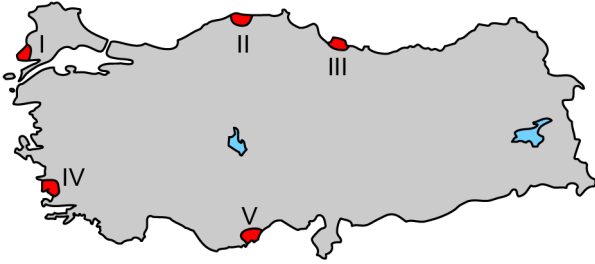
Bu öneriler ve kararlar göz önünde bulundurulduğunda aşağıdakilerden hangisinin amaçlandığı söylenemez?

- A) Tarımsal ürünlerin ithalatının özendirilmesi
- B) Millî ve yerli bir deniz ticareti ağının kurulması
- C) Ülke kaynaklarının verimli bir şekilde kullanılması
- D) Ulaşımın belli bir planlama çerçevesinde düzenlenmesi
- E) Çalışma hayatıyla ilgili düzenleme yapılması

11. İkinci Dünya Savaşı sırasında ABD ve İngiltere tarafından 6 Haziran 1944'te başlatılan ve Alman ordusuna büyük bir darbe vurularak başta Fransa olmak üzere bütün Avrupa'nın kısa sürede işgalden kurtarılmasında etkili olan saldırı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Küba Krizi B) Pearl Harbor Baskını
C) Barbarossa Harekâtı D) Stalingrad Kuşatması
E) Normandiya Çıkarması

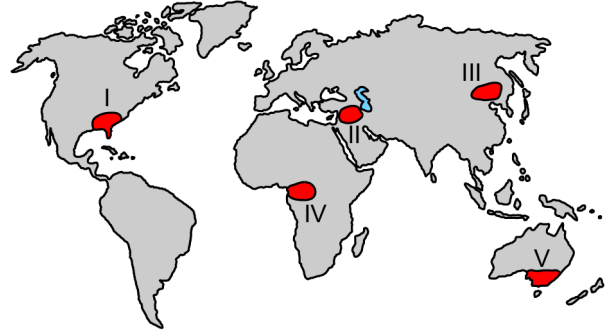
12. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.



Bu alanların hangisinde biyoçeşitliliğin daha düşük olması beklenir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

13. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.



Bu alanların hangilerinde ocak ayında sıcaklığın sıfır derecenin altına düşmesi ekstrem bir durum olarak kabul edilebilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve IV
D) III ve V E) IV ve V

14. Aşağıdaki haritada ilk şehir yerleşmelerinin bulunduğu bazı alanlar kırmızı renkle gösterilmiştir.



Aşağıdakilerden hangisi bu yerleşmelerin ortaya çıkmasının temel nedenlerinden biri değildir?

- A) Su kaynaklarının varlığı
B) Nüfusta sosyal tabakalaşma
C) Tarım alanlarının bulunması
D) Ilıman iklim koşulları
E) Toprak yapısının elverişli olması

15. Türkiye'nin doğal kaynak potansiyeli ve bu kaynakların kullanımıyla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi söylenemez?

- A) Bor ve krom gibi bazı yer altı kaynakları bakımından zengin rezerve sahiptir.
- B) Taş ve toprağa dayalı sanayi ham maddeleri bazı bölgelerde daha yaygındır.
- C) Enerji üretiminde en yüksek pay yenilenebilir enerji kaynaklarına aittir.
- D) Enerji kaynaklarına olan ihtiyacın bir kısmı ithalat yoluyla karşılanmaktadır.
- E) Bazı hayvancılık faaliyetlerinde ormanlardan yararlanılmaktadır.

16. Gelişmiş ülkelerde yer alan bazı şehirlerdeki fonksiyon çeşitliliği bu şehirlerin dünya genelinde bir etki alanına sahip olmasını sağlamıştır.

Bu durumun ortaya çıkmasında aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenemez?

- A) Çeşitli yer altı zenginliklerinin varlığı
- B) Küresel düzeyde ulaşım ağının varlığı
- C) Banka ve sigorta hizmetlerinin gelişmişliği
- D) Eğitim ve kültür faaliyetlerinin yoğunluğu
- E) Bilim ve teknolojiye uzmanlaşma

17. Küreselleşme ve yüksek teknolojiye bağlı olarak geleceğin ekonomisinde ticari örgütlenmenin artacağı ve dünyanın büyük bir pazar alanı hâline geleceği öngörülmektedir.

Aşağıdakilerden hangisi bu öngörüye uygun değildir?

- A) Araştırma ve geliştirmeye önem verilmesi
- B) Rekabetin küresel ölçekte olması
- C) Sürekli eğitime ihtiyaç duyulması
- D) Üretim süreçlerinde dijitalleşmenin artması
- E) Birincil sektördeki istihdam oranının artması

18. Doğu Karadeniz Kalkınma Projesi; kapsamında yer alan illerde doğal kaynakların değerlendirilerek yöre insanının yaşam kalitesini yükseltmeyi, bölge içi ve bölgeler arası gelişim farklılıklarını gidermeyi amaçlayan bir kalkınma projesidir.

Aşağıdakilerden hangisi bu proje kapsamında yer alan illerden biri değildir?

- A) Ordu
- B) Tokat
- C) Bayburt
- D) Amasya
- E) Çankırı

19. Dünya ticaretinde ham madde ve üretim ilişkilerinin devamlılığı açısından tüketim bölgesi olan pazarların büyük önemi vardır. Bu bakımdan günümüzde geniş pazar alanları durumundaki belirli bölgeler arasında ticaretin yoğun olarak yapıldığı görülmektedir.



Haritada numaralandırılarak gösterilen alanların hangileri arasında bu yoğunluğun daha fazla olduğu söylenebilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve IV
- D) III ve V
- E) IV ve V

20. Dünya üzerinde yeni su yolu ve kanalların açılması, kıta ve okyanusların konumsal öneminde yerel veya küresel düzeyde değişimlere neden olabilmektedir.

Buna göre

- I. Süveyş,
- II. Kiel,
- III. Panama,
- IV. Korint

kanallarından hangilerinin açılması diğerlerine göre daha yerel bir etkiye sahiptir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

21. Sulak alanların çeşitli gerekçelerle kurutulması genellikle bazı sorunların ortaya çıkmasına neden olabilmektedir.

Aşağıdakilerden hangisi bu sorunlara örnek gösterilemez?

- A) Biyoçeşitlilikteki tür zenginliğinin azalması
- B) Kurutulan alanlarda erozyon riskinin artması
- C) Kurutulan alanlarda tektonik depremlerin artması
- D) Göl tabanındaki tuzların etkisiyle çoraklaşma oluşması
- E) Kurutulan alanlarda taban suyu seviyesinin azalması

22. Sürdürülebilir kalkınma; doğal kaynak kullanımının planlanması, geri dönüşüm stratejilerinin benimsenmesi, çevrenin korunması ve gelecek nesillerin ihtiyaçlarının dikkate alınması gibi sosyal ve ekonomik politikaları kapsamaktadır.

Aşağıdakilerden hangisinin bu kalkınma politikasına uygun bir yaklaşım olduğu söylenemez?

- A) Çöplerin türlerine göre ayrıştırılarak depolanması
- B) Atık suların doğaya salınmadan önce arıtılması
- C) Kesilen ağaçların yerine yenilerinin dikilmesi
- D) Fosil yakıt tüketimini artıran politikaların benimsenmesi
- E) Geri dönüşüm tesislerinin yaygınlaştırılması

23. Elif ve Kadir arasında geçen bir tartışma şu diyalogla sonlanır:

Elif: Tamam tamam, sen haklısın.

Kadir: Haklı olduğumu söylediğine göre bu tartışmanın galibi ben oldum.

Elif: Doğruyu söylemek gerekirse tartışma biçimin yüzünden haklısın demeye mecbur kaldım.

Kadir: Nasıl tartışıyordum ki ben?

Elif: İlk olarak konuyu yeterince bilmediğimi söyledin sonra seçtiğim sözcüklere takıldın. Ben sinirlenmeye başlayınca da beni öfkeli biri olmakla suçladın ve en sonunda da hiçbir gerekçe sunmadan fikrimin doğru olmadığını iddia ettin. Haklı olmak senin için bu kadar önemliyse fikirlerimi argümanlarla geçersiz kılmaya çalışman daha doğru olmaz mı?

Bu diyalogda Kadir, tartışma esnasında aşağıdaki yöntemlerden hangisine başvurmamıştır?

- A) Ana fikri çürütme
- B) Görüşü yalanlama
- C) Üslubu eleştirme
- D) Karakterle ilişkilendirme
- E) Yaftalama yapma

24. Yapay zekâ uygulamasına “İçinde felsefe, hakikat ve sevgi kavramlarını barındıran bir şiir yazar mısın?” komutu verildiğinde şu şiiri yazdı:

Düşlerin gizemli derinliğinde,
Felsefenin izlerini bulur insan.
Hakikati kendi içinde ararken yürek,
Sevgi bir umut ışığı gibi parlar her an.

Aynı komut hiç değiştirilmeden tekrar verildiğinde ise şu şiir ortaya çıktı:

Karanlıklar içinde hakikat arayışı,
Felsefenin ışığında yol alır insan.
Sevgi varoluşun en derin gerçeği,
Felsefeyle buluşur, sevgiyle tamamlanır insan.

Aynı komut hiç değiştirilmeden ne kadar verilirse verilsin, yapay zekânın her defasında farklı bir şiir yazmayı başardığı görüldü. Ortaya çıkan eserler de okuyanların çoğunun beğenisini kazanmayı başardı.

Bu şiirler birer sanat eseri olarak kabul edilirse bir sanat eserinin taşınması gereken aşağıdaki özelliklerden hangisi tartışmaya açılmış olur?

- A) Estetik değer taşıması
- B) Alımlayıcı tarafından beğenilmesi
- C) Biricik olması
- D) Zaman geçse de ilgi uyandırıcı olması
- E) Duyguların ürünü olması

25. İbn Sina, evrenin zaman içinde ve yoktan yaratıldığı görüşüne karşı çıkarak evrenin ezeli olduğunu ve Tanrı'nın kendi özünü düşünmesi sonucu Tanrı'dan zorunlu bir şekilde taşarak ortaya çıktığını söyler. Bu ezeli yaratım kavramı ile hem Yunan düşüncesindeki maddenin ezeliliği görüşünü hem de İslam'da evrenin Tanrı'nın eseri olduğu anlayışını korumak ister. Gazali ise İbn Sina gibi düşünüldüğünde Tanrı'nın hakiki anlamda evrenin faili veya fail nedeni olduğunu söyleyemeyeceğimizi ileri sürer çünkü bu görüşte bir eserin nedeninden zorunlu olarak çıkması vardır, bir karar ya da irade ile meydana gelmesi yoktur. Oysa Gazali'ye göre Tanrı, evreni özgür iradesi ile yaratmıştır.

Bu parçada İbn Sina ile Gazali'nin hangi konudaki fikir ayrılığı vurgulanmaktadır?

- A) Tanrı'nın bilgisinin kapsamı
- B) Evrenin ortaya çıkışı
- C) İnsan iradesinin sınırları
- D) Maddenin niteliği
- E) Felsefe-din ilişkisi

26. **Wilhelm Wundt, aşağıdakilerden hangisini yaparak psikolojinin pozitif bilim oluşuna öncülük etmiştir?**

- A) Bilinci incelemek amacıyla içe bakış yöntemini kullanarak
- B) İlk psikoloji laboratuvarını kurup psikolojik süreçlerin deneysel yöntemlerle incelenmesini sağlayarak
- C) Nesnel bir şekilde incelenemeyen duygular ve zihinsel süreçleri psikolojinin çalışma alanının dışında tutarak
- D) Beden ile ruh arasındaki ilişkiyi sorgulayarak
- E) Ruhsal durumların beden üzerinde etkili olduğunu kabul ederek

27. Reklam müzikleri hazırlanırken dikkatle üzerinde durulan bazı noktalar vardır. Ritim, müzik ve sözlerin uyumu öyle olmalıdır ki bireyler dikkatle dinlemeseler bile farkında olmadan markayı öğrenmeli, gerektiğinde de hatırlayabilmelidir.

Buna göre reklam müziği hazırlanırken aşağıdaki öğrenme türlerinden hangisi gerçekleştirilmeye çalışılmaktadır?

- A) Klasik koşullanma yoluyla öğrenme
- B) Edimsel koşullanma yoluyla öğrenme
- C) Gizil öğrenme
- D) Kavrayış yoluyla öğrenme
- E) Psikomotor öğrenme
28. Uzun zamandır birlikte çalıştığı iş arkadaşları, Seda'yı konuşkan ve dışa dönük bir insan olarak tanımlar. Bir süre sonra işi gereği yurt dışına giden Seda, gittiği ülkenin diline henüz hâkim olamadığı için yeni iş arkadaşlarıyla daha az sohbet eder. Bu yüzden yeni iş arkadaşları, eski iş arkadaşlarının aksine Seda'yı içe dönük bir insan olarak tanımlar.

Seda'nın kişilik özellikleriyle ilgili bu farklı tanımlamalar, aşağıdakilerin hangisiyle açıklanır?

- A) Kişilik özelliklerinde kültürler arası farklılık görülmez, kişilik özellikleri evrenseldir.
- B) Kişilik özelliklerinin oluşumu genetik faktörlerle açıklanabilir.
- C) Çocukluktaki yaşantılar yetişkinlikteki kişilik özelliklerine etki eder.
- D) İnsanların kişiliklerinin nasıl algılandığı farklı sosyal koşullarda değişebilir.
- E) Kişilik özelliklerinin gelişmesinde koşullanma önemli rol oynar.

29. Sosyoloji; insanların kendi anlamlarını ürettiği bir dünyaya, sosyal dünyaya yöneliktir. Sosyal dünya, doğal dünyadan farklıdır. Doğal dünyadaki nesneler, insanların onlar hakkındaki yorumlarına bakılmaksızın var olabilirler ancak sosyal dünyadaki olgular için aynı şey söylenemez. Söz gelimi, "suç" ve "aşk" gibi olgular insanlar tarafından üretilmiştir. Bu olguların varoluşları insanların davranış, düşünce ve yorumlarına; onlara yükledikleri anlamlara bağlıdır. Bu nedenle sosyolojinin nesnesi, doğal dünyayı inceleyen bilimlerden farklı olarak kendine özgü nitelikleriyle öne çıkan insan ve onun yapıp ettikleridir.

Bu parçada sosyolojinin hangi özelliğine vurgu yapılmaktadır?

- A) Pozitif bir bilim olmasına
- B) Konusunun özgünlüğüne
- C) Olgusal olmasına
- D) Yöntemsel farklılıklarına
- E) Kuramsal çeşitliliğine
30. Max Weber, toplumsal sınıf kavramlaştırmasını Karl Marx'ın üretim araçlarına sahiplik ve ekonomik belirleyicilik esaslı sınıf analizinden farklı bir biçimde değerlendirmiştir. Weber'in toplumsal tabakalaşma modelinde ekonomik durum belirleyici olmakla birlikte insanların sahip oldukları beceri, güç, işgal ettikleri toplumsal konum ve saygınlık da önemlidir. Örneğin bir kasabada ekonomik bakımdan güçlü olan bir esnaf, bir kaymakamdan ya da bir okul müdüründen sadece ekonomik gücü olduğu için daha saygın ya da prestijli değildir. Aynı şekilde bir kimsenin ekonomik güce sahip olmadığı hâlde siyasal açıdan itibarlı olabileceği açıktır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Weber'in toplumsal sınıf analizinde belirleyici olan unsurlardan biri değildir?

- A) Bürokratik hiyerarşi
- B) Saygınlık
- C) Bireysel yetenekler
- D) Ekonomik durum
- E) Statü

31. Kültürel gecikme; hızlı sosyal değişmelere bağlı olarak ortaya çıkan, toplumsal sistemde maddi ve maddi olmayan kültürün karşılıklı ilişkisindeki uyumsuzluk olarak tanımlanabilir. Diğer bir deyişle maddi kültürde meydana gelen değişikliklerin, maddi olmayan kültür tarafından eş zamanlı olarak takip edilememesi ya da bu iki kültürün birbiriyle uyum sağlayamaması yüzünden aralarında bir boşluk oluşması durumudur. Özellikle teknolojik gelişmelerin toplumsal sistemdeki hızlı etkisi; hukuk, gelenek, görenek, toplumsal bilinç gibi kültürel öğelerce gecikmeli olarak kabul edilebilir ve bu durum bir boşluk doğmasına neden olur.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi kültürel gecikme kavramına örnek olarak verilebilir?

- A) İnternette yapılan yeni bir tür dolandırıcılığın yasal düzenleme eksikliğinden ötürü cezasız kalması
- B) Ülkemizde geleneksel geniş aile tipinden çekirdek aile tipine geçişin gecikmesi
- C) Bayramların yaz dönemlerine geldiği zamanlarda ailelerin tatile gitmesi
- D) Akıllı telefonun özelliklerini kavramada güçlük çeken yaşlı bir bireyin elektronik cihaz kullanımını reddetmesi
- E) Büyük kentlerdeki bazı düğünlerin düğün salonları yerine evlerde yapılması

32. Aşağıdakilerden hangisi özdeşlik ilkesine uygun bir örnektir?

- A) Tek yumurta ikizi olan Ali ve Veli'yi kimse birbirinden ayıramıyor.
- B) Ünlü markanın çantasını öyle taklit etmişler ki sahibi gelse ayırt edemez.
- C) Günlük gazeteler tek bir kalıptan basıldığı için hepsi birbirinin aynısıdır.
- D) Bana benzemeye çalışma boşuna, ben benim sen de sen.
- E) İki artı iki ile iki çarpı iki dörde eşittir.

33. **Murat:** Hatırlıyor musun Hasan? İlkokul öğretmenimiz, "Elma ile armudu karıştırmayın!" derdi. Bunun mecazen ne anlama geldiğini bilirdik. Ama şimdi düşünüyorum da elmayı ve armudu birbirlerinden nasıl ayırt edeceğimizi nereden biliyoruz?

Hasan: Haklısın mesela kiraza daha çok benzeyen küçücük elma var veya rengiyle daha çok armuda benzeyen sarı elmalar var. Bunlar ilk bakışta birbirine hiç benzemiyor ama hepsine de elma diyoruz. Bu nasıl oluyor?

Murat: Bence şöyle oluyor: Elmaları birbirinden farklı yapan tüm nitelikleri bir kenara bıraktığımızda örneğin kırmızıyı ve sarıyı veya tatlıyı ve ekşiği onlardan çıkardığımızda elma dediğimiz şeye ulaşıyoruz. Zaten bunu yaptığımızda elmayı hem armuttan hem de diğer meyvelerden ayırmış oluyoruz.

Bu diyalog, kavramların oluşum süreciyle ilgili aşağıdakilerden hangisine örnek oluşturur?

- A) Nelik ve gerçeklik
- B) Soyutlama ve genelleme
- C) İçlem ve kaplam
- D) Tekillik ve tümellik
- E) Somutluk ve soyutluk

34. "Ali evden çıktı." önermesi **p**, "Ali okuldadır." önermesi **de q ile sembolleştirilirse** "Ali evden çıktı ama okulda değil." önermesi aşağıdakilerden hangisiyle sembolleştirilir?

- A) $p \Rightarrow \sim q$
- B) $p \Leftrightarrow \sim q$
- C) $p \vee \sim q$
- D) $p \wedge \sim q$
- E) $\sim (p \Leftrightarrow q)$

35 - 40. soruları Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olanlar ve İmam Hatip Okulları öğrencileri/mezunları cevaplayacaktır.

35. Allah; ibadetlerle ilgili temel kuralları Kur'an-ı Kerim'de, ibadetlerin uygulanış şekillerini de Hz. Muhammed'in aracılığıyla insanlara bildirmiştir. Kişilerin ibadetler üzerinde değişiklik yapması veya ibadet olmayan bir davranışı ibadet sayması; dinen uygun olmamasına rağmen bilgisizlik, kültür etkileşimi, insanların eksik ve yanlış inanışları gibi sebeplerle dinin özünde olmayan bazı uygulamaları ortaya çıkarmakta ve bunlar ibadet olarak kabul edilmektedir.

Bu parçada bahsedilen kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bidat B) Mekruh C) Riya
D) Cehalet E) İfrat

36. Hz. Muhammed, söz ve davranışlarının yanı sıra toplumsal alanda gerçekleştirdiği uygulamalarıyla da Müslümanlara rehberlik etmiştir. Örneğin vefatına yakın bir zamanda o; İslam ordusunun başına zekâsına ve kabiliyetine güvendiği, yaklaşık on sekiz yaşında olan Üsâme bin Zeyd'i komutan olarak atamıştır. Müslümanlar içerisinde ondan yaşça daha olgun kimseler bulunmasına rağmen Hz. Muhammed'in bu tercihi, bilinçli bir çabanın ürünüdür ve inananlar için birtakım mesajlar içermektedir.

Hız. Muhammed'in bu tutumundan hareketle aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

- A) Kendisinden sonra kimin halife olacağına dair işaretler bırakmıştır.
B) Gençlere değer vermiş ve ehil olanlara önemli sorumluluklar yüklemiştir.
C) Yaşı ileri olan sahabelerin kendilerine verilecek yetkiyi yanlış yolda kullanmalarından çekinmiştir.
D) Sözüden çıkmayacak ve her hareketini kontrol edebileceği kimseleri öncelemiştir.
E) İslam topraklarının kendi döneminde genişlemesi için büyük uğraş vermiştir.

37. Hz. Muhammed peygamber olarak seçildiği için kendisine birtakım görev ve sorumluluklar yüklenmiştir. Bunlardan biri Allah'ın izni ve bilgisi dâhilinde hükümler koymasındır. Konulan bu hükümlere Müslümanlar uymakla yükümlüdür. Nitekim Kur'an'ı Kerim'de yer alan "Allah ve Resulü bir iş hakkında hüküm verdikleri zaman, hiçbir mümin erkek ve kadın için kendi işleri konusunda tercih kullanma hakları yoktur. Kim Allah'a ve Resulüne karşı gelirse, şüphesiz ki o apaçık bir şekilde sapmıştır." (Ahzab, 33:36) ayeti bu hususa işaret etmektedir.

Bu parçada Hz. Muhammed'in ön plana çıkan yönü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tebliğ B) Tebyin C) Teşri
D) Temsil E) Tasdik

38. Tanrı, insanı akıllı bir varlık olarak yaratmıştır ancak insanın aklıyla her şeyi bilmesi mümkün değildir. Bu sebeple insan kendisini doğruya yönlendirecek, iyiyi kötüden ayırt etmesinde yardımcı olacak peygambere ve ilahi bilgiye ihtiyaç duymaktadır. Nitekim Tanrı, peygamberlerine göndermiş olduğu vahiyle insanın aklıyla bilemeyeceği meselelerde onu bilgilendirmiştir. Ayrıca Tanrı, âlemi yaratıp kendi hâlinde bırakmamıştır. Aksine O, âleme her an müdahale etmektedir.

Bu ifadeleri kullanan bir kişinin öncelikle aşağıdaki anlayışlardan hangisini çürütmeye çalıştığı söylenebilir?

- A) Ateizm B) Nihilizm C) Animizm
D) Deizm E) Materyalizm

39. “Görmedin mi Allah gökten su indirdi. Onunla renkleri çeşit çeşit meyveler çıkardık. Dağlardan geçen beyaz, kırmızı, değişik renklerde ve simsiyah yollar yaptık. İnsan, hayvan ve davarlardan da yine böyle türlü renkte olanlar var. Kulları içinden ancak âlimler, Allah’tan gereğince korkar. Şüphesiz Allah, daima üstündür, çok bağışlayandır.” (Fatır, 35:27-28)

Bu ayetlerde aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Allah, yarattığı nimetlerden insanların faydalanmasını ister.
- B) Evren Allah’ın kudret ve varlığına işaret eden izler barındırır.
- C) Allah’a saygı duyanlar çevrelerindeki olayları daha iyi kavrar.
- D) Doğaya bakarak canlılar dünyasındaki farklılıkları görmek mümkündür.
- E) Yaratılan her varlığın bir gayesi bulunmaktadır.

40. Din kültürü ve ahlak bilgisi dersinde öğretmen, kültürümüzde etkili olan tasavvufi yorumlardan biri hakkında şu bilgileri vermektedir: Bu gelenekte nefis terbiyesi ve sema önemli bir yer tutar. Sema, insanın Hakk’a yönelmesini ve manevi yolculuğunu temsil eder. Burada asıl maksat, bireyin benlik duygusunu yenerek aşkın varlığa ulaşması ve onun rızasına ermesidir. Dolayısıyla bu tasavvufi oluşuma intikal eden kimse nefisini terbiye ettikten sonra kabiliyetine göre sema ayinlerinde görev alır, böylece manevi ve ahlaki açıdan kendisini yüceltmeye çalışır.

Öğretmenin, uygulamaları hakkında bilgi verdiği tasavvufi yorum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kadirilik B) Nakşibendilik C) Rifailik
- D) Yesevilik E) Mevlevilik

41 - 46. soruları Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olmayan veya farklı müfredat ile alanlar cevaplayacaktır.

41. Felsefi düşünüş, kişinin doğru olduğunu varsaydığı gerçeklere ve nicedir destekleyip onun için sarsılmaz gerçekler hâline gelen düşüncelere kuşkuyla baktığı an başlar. Nitekim Sokrates de insanlar ulu orta adalet üstüne konuşuyorken onlara yaklaşıp alçak sesle: “Nedir o sözünü ettiğiniz şey?” diyordu. “Hayat ve ölüm sorunlarını sana böyle kolayca çözümleyiveren, o soyut sözlerin anlamını söyler misin bana? Onur, erdem, ahlak, yurtseverlik dediğin nedir? ‘Kendim’ dediğin nedir?” diye sorarak varsayılan doğrulara yönelik bir irdeleme yürütmektedir.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

- A) Doğru bilgiye ulaşmak için zihnin akılcı ve sistemli olması gerekir.
- B) Hakikate ulaşmanın en iyi yolu genel kabulleri reddetmektir.
- C) Her düşünceye şüpheyile yaklaştığımızda felsefe yapmaya başlarız.
- D) Üzerinde uzlaşılabilen bilgilerin doğruluğu tartışmalıdır.
- E) Felsefe, mutlak kavramlara ulaşana kadar sorgulamayı sürdürür.

42. Nesneler, insanlara görüldüğü gibidir. Yani insanlar nesneleri nasıl algılıyorsa öyledir. Nesnelerin farklı görüldüğü iki insandan biri, diğerini algısında yanlışlığına ikna edemez. Çünkü bir şeyin bir insana görünme biçimi o insan için o şeyin bir var olma biçimini ifade eder. Bu demektir ki bir insan için kırmızı renkte olan bir nesne, renk körü başka bir insan için yeşil renkte olabilir. Yani nesne kırmızı iken yeşil görünüyorsa, renk körü için nesne bizzatı yeşil bir nesnedir ve hiç kimsenin bu insana nesnenin yeşil olmadığını söyleme hakkı yoktur.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

- A) Doğruluk algı durumlarına göre değişir.
- B) Varlık bilinmeyeceği için doğru diye bir şey yoktur.
- C) Duyumlar doğru bilgiye ulaşmamızı engeller.
- D) Doğruluğu belirlemede akıl yetersiz kalır.
- E) Bilgimizin temelinde herkes için geçerli olan doğrular vardır.

43. I. Odasında sessizce ders çalışan Deniz'in dikkatinin, yan odada aniden başlayan yüksek müzik sesine yönelmesi
- II. Aynı odayı paylaştığı kardeşi gürültülü bir şekilde bilgisayar oyunu oynarken Pelin'in, bu sesin hiç farkında olmadan dikkatle kitap okuması
- III. Kendisine sade bir mezuniyet elbisesi almak için bir mağazaya giren Ebru'nun dikkatini, mağazadaki sade elbiseler yerine parlak pullarla kaplı gösterişli bir elbisenin çekmesi

Numaralanmış bu durumlar, sırasıyla aşağıdaki dikkat türlerinden hangisine örnektir?

- A) Pasif - Aktif - Pasif
- B) Pasif - Pasif - Aktif
- C) Pasif - Aktif - Aktif
- D) Aktif - Pasif - Aktif
- E) Aktif - Aktif - Pasif

44. 1800'lü yılların sonunda suç bilimci Lambroso, beden tipi ile suç arasında bir ilişki olduğunu iddia etmiştir. Bu iddiaya göre, suçlular ile suç işlemeyenlerin fiziksel görünüşleri farklı özellikler taşımaktadır. Lambroso; suçluları kafatası, alın biçimi, çene büyüklüğü, kol ve bacak uzunluğu gibi farklı açılardan sınıflandırmıştır. Oysaki beden tipi ile suç arasında iddia edilen bu ilişki günümüzde sosyologların birçoğu tarafından reddedilmekte ve suç toplumsal bir olgu olarak açıklanmaya çalışılmaktadır.

Buna göre suç, sosyolojik açıdan incelenirken suçluların hangi özelliği dikkate alınmalıdır?

- A) Cinsiyet farklılıkları
- B) Psikolojik durumları
- C) Sosyoekonomik durumları
- D) Kalıtsal farklılıkları
- E) Zekâ düzeyleri

45. Geleneksel toplumlarda fiziksel etkileşim yoluyla kişi hakkında edinilen bilgilere dayanarak tanımlanabilen statü, modern toplumlarda artan nüfusun etkisiyle ilk elden tanımlanması zorlaşan bir kavram hâline gelmiştir. Yaşam tarzıyla veya yaşam tarzının nasıl ifade edildiğiyle ilgili statü sembolleri, bireylerin toplumsal konumunu başkalarının gözünde şekillendirmede etkilidir. Ayrıca sosyologlar, verilmiş ve kazanılmış statü arasında ayrım yaparlar. Verilmiş statü, genellikle değiştirilemeyen fiziksel faktörlere dayanırken kazanılmış statüyü bireyler kendi çabalarıyla elde ederler.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

- A) Modern toplumlarda, kazanılmış statüyle birlikte başkalarının görüşlerine verilen önemin de arttığı gözlenir.
- B) Statünün yüz yüze etkileşim yoluyla tanımlanması, bireyleri kendi konumları üzerine düşünmeye zorlar.
- C) Verilmiş ve kazanılmış statünün çeşitli göstergeleri topluma, bireyin yaşamına ilişkin bir görünüm sunar.
- D) Bireyin; verilmiş ve kazanılmış statüsünün bilincinde olması, başkalarıyla kurduğu ilişkileri olumlu etkiler.
- E) Geleneksel toplumlarda, verilmiş statü kazanılmış statüye göre daha öncelikli kabul edilir.

46. I. ?

II. Hava soğuktur.

III. O hâlde gökyüzü güneşli değildir.

Bu çıkarımın geçerli olabilmesi için “?” ile belirtilen yere aşağıdaki önermelerden hangisi getirilmelidir?

A) Hava soğuk ise gökyüzü güneşlidir.

B) Gökyüzü güneşli değil ise hava soğuktur.

C) Gökyüzü güneşli değil ise hava soğuk değildir.

D) Hava soğuk değil ise gökyüzü güneşli değildir.

E) Gökyüzü güneşli ise hava soğuk değildir.

2024 ALAN YETERLİLİK TESTLERİ (AYT)

2024 YKS 2. OTURUM ALAN YETERLİLİK TESTLERİ (AYT)

09-06-2024

SOSYAL BİLİMLER-2 TESTİ

1. C
2. A
3. D
4. A
5. D
6. B
7. D
8. C
9. B
10. A
11. E
12. B
13. E
14. B
15. C
16. A
17. E
18. E
19. A
20. D
21. C
22. D
23. A
24. E
25. B
26. B
27. C
28. D
29. B
30. A
31. A
32. D
33. B
34. D
35. A
36. B
37. C
38. D
39. B
40. E
41. C
42. A
43. A
44. C
45. C
46. E